

Motion till riksdagen
2005/06:Sf337

av Annelie Enochson (kd)

Temporärt uppehållstillstånd till frikända uigurer i Guantánamo

Motionen delad mellan flera utskott

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att i internationella sammanhang verka för att de i Guantánamo oskyldigt fängslade uigurer ges asyl i USA.¹
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att vid inga andra lösningar verka för att de i Guantánamo oskyldigt fängslade uigurer får temporärt uppehållstillstånd i Sverige.

¹ Yrkande 1 hänvisat till UU.

Fel! Okänt namn på

Motivering

Kina har sedan en tid använt sig av täckmanteln "kontraterroism" för att driva en hårdhänt politik mot uiguriska separatister och autonomiförespråkare i XinJiangprovinsen. Flera av dessa har således flytt landet för att slippa utsättas för tortyr, summariska rättegångar och dödsstraff. Det är dock oklart hur många uigurer som befinner sig på flykt i grannländerna men mindre "kolonier" av uigurer existerar idag i Kinas grannländer. Kina har samtidigt sökt närmare samarbete med sina grannländer för att få separatistförespråkarna utlämnade. De uigurer som flytt till Pakistan, Centralasien och Nepal riskerar att utlämnas till Kina.

Uigurer som bodde och arbetade i Afghanistan flydde 2001 till Pakistan för att undgå kriget som eskalerade till en följd av USA:s bombningar och den Norra alliansens militära avancemang mot talibanerna. Flera av de uigurer som för att undgå striderna flydde till Pakistan fångades in av pakistanska prisjägare som sedan sålde dem till amerikanska trupper för ca 5000 USD/man. Fångarna togs för talibansympatisörer och sändes till Guantánamo.

Efter att ha fått sina fall prövade har det visat sig att männen är oskyldiga och därför har de i amerikanska krigsdomstolar frikänts från all misstanke. Regimen i Beijing trycker på hårt för att USA skall utlämna dessa 22 uigurer som i skrivande stund fortfarande finns på Guantánamobasen. USA vägrar dock att skicka dem åter till Kina då det finns stor risk att de där utsätts för tortyr. Sverige bör inom ramarna för EU och FN påtala att det primärt är USAs skyldighet att ansvara för att dessa uigurer får asyl, rimligtvis i USA om inget annat land önskar ta emot dem. Sverige bör inom ramarna för bi- och multilaterala kontakter och organisationer påvisa USA:s ansvar i frågan. Sverige bör utkräva svar på varför man inte omgående ger uigurerne asyl i USA.

Den svenska regeringen har tidigare avvisat ett amerikanskt förslag om att ge asyl till 15 av de uiguriska fångarna i Guantánamo. Visar det sig att USA vägrar dem asyl bör Sverige på sikt ta sig an uigurerne och erbjuda uigurerne att söka temporärt uppehållstillstånd i Sverige till dess att Kina garanterar uigurerne säkerhet. En temporär fristad i Sverige måste i denna situation kunna erbjudas.

Stockholm den 28 september 2005

Annelie Enochson (kd)